

NÉPI EGYSÉG

ELJEN

a demokratikus
pénzrögzítés!

A román demokrácia ünnepnapja

Forgalomba került az új pénz

Országszerte folyik a lej becserélése — Augusztus 21-én este 8 órakor ér véget a beváltás

A beváltási kulcs 20.000:1

A felszabadulás óta eltelt nyomasztó esztendő alatt, a kapzsi tőkével, az egyre szaporodó üzerek hadával és a nemzetközi reakcióval vívott harc egyik győzelmeppen ma kijött a pénzzsílárdításról szóló kormányintézkedés. Az ország demokratikus erőinek, élén a Román Kommunista Pártnak szívós, kitartó és következetesen a nép érdekeit szem előtt tartó harcának eredményeképpen sikerült az országnak új értékálló pénzt biztosítani. Mint az várható volt, a pénzzsílárdítást ezuttal — az ország történelmében első ízben — a népi érdekek szemmel tartásával hajtották végre és annak előnyeit elsősorban a dolgozó rétegek fogják élvezni.

A hosszu és gondosan előkészített pénzrögzítés rövidesen fröztetni fogja jótékony hatását. A dolgozók életszínvonala a jelenleginek két, talán háromszorosára emelkedik, az üzérek és a velük szoros szövetségben levő reakciók kezéből pedig a leghatásosabb fegyver hullott ki: a pénz, amely ezentúl annak jut, aki megdolgozott érte.

A jobb életkörülmények közé kerülő munkásság hatalmasabb lendülettel foghat a termelés további fokozásához, mert csak így érhető el, hogy a reakció, illetve a feketepiac teljesen megsemmisüljön és a dolgozók életszínvonala állandó, zökkenésmentes felfeléívelést mutasson. Valamennyi dolgozó kötelessége most az új pénz szilárdsága felett éberén őrködni, mert ezen múlik a pénzrögzítés végleges sikere.

A kezdeti napok nagyon nehezek lesznek, de ezek elmúltával az életszínvonalunk egyre javuló irányzatot mutat, ugyanis — mint az alábbi kormányintézkedés szövegéből kitünik —, a böpénzü embereknek nem marad több készpénzü, mint akármelyik tisztességes dolgozónak. A mi kötelességünk ügyelni arra, hogy a jövőben se legyen.

A kormányrendelet szövegét a reggel 6 órai rádióadás alapjánálbb közöljük:

A pénzzsílárdításra vonatkozó kormányrendelet szövege

I. szakasz. Jelen határozatnak a Hivatalos Lapban való közzététele kezdve érvénytelené válnak és kivonatnak a forgalomból:

a) a Román Nemzeti Banktól kibocsátott jelenlegi bankjegyek,
b) a pénzügyminisztériumtól kibocsátott jelenlegi fémméretű bankjegyek,
c) ugyanattól az időponttól kezdve kivonatnak forgalomból:

1. a 909-942, a 804-944 és a 158-945 sz. törvények alapján kibocsátott pénztári bonok,

2. a 189-947 sz. törvény alapján kibocsátott kincstári bonok,

3. a 122-1946 sz. törvénnyel módosított 828-1944 sz. törvény alapján kibocsátott fizetési bizonylatok (certificat de plata),

4. a 146.476-1946 sz. törvény alapján kibocsátott kompenzációs (kifizetési és behozatati) kincstári bonok,

5. a 4111-1939 sz. minisztertanács napló alapján kibocsátott hadfelszerelési bonok,

6. A hivatalos lapban 1938-ban, a 88. számban megjelent és 1932 előtt kibocsátott adóbonok (datoria aierate).

A jelen szakasz intézkedéseit alá tartozó fizetési eszközöket a határozat szövege „régij lej”-nek nevezi.

II. szakasz. Jelen határozat közzététele időpontjától kezdve forgalomba kerülnek és érvényessé válnak:

a) A Román Nemzeti Banktól kibocsátott új, 100, 500 és 1000 lejes címletű bankjegyek,

b) azok az új 0,50, 1, 2 és 5 lejes fémváltópénzek, valamint 20 lejes papírváltópénzek, melyeknek kibocsátására a Román Nemzeti Bank összes pénzkibocsátásának 10 százaléka beül a pénzügyminisztérium útján a kormány jogosult, ezeknek a pénzeknek a jellegét az a királyi törvényrendelet írta körül, mely kibocsátásukról intézkedik. A jelen szakasz rendelkezései alá tartozó fizetési eszközök „rögzített lej” elnevezés alatt említetnek.

EGY KILO SZINARANY ÁRA

III. szakasz. Egy kg. szinarany ára 168.350,17 lej — egy penny-segét alkotó lejnek megfelelően.

IV. szakasz. A devizáknak az előző szakaszban meghatározott román pénzegységhez viszonyított árfolyamát az arany- és devizabizottság fogja meghatározni.

V. szakasz. Jelen határozat közzétéletétől kezdve tilos a régi vagy a rögzített lej behozatala vagy kivitele.

VI. szakasz. A régi lejnek a rögzített lejhez való beváltási aránya: 20.000 régi lej egy rögzített lej ellenében.

VII. szakasz. A régi lejeknek rögzített lejre való beváltása azoknak a

beváltási listák alapján történik, melyeket a gazdasági újjáépítési és pénzrögzítési minisztériumközi bizottság 17-1947 sz. miniszteri határozatának megfelelően készítettek el.

A régi lejeleket a jelen határozat közzétéletétől kezdődően kell beváltásra benyújtani.

A régi lejeleknek új lejelekre való átváltása folyó évi augusztus hó 21-én 20 órakor ér véget.

VIII. szakasz. A következők összegek beváltása van engedélyezve:

a) Fizetési alkalmazottak és közvagy magánnyugdíjasok 3.000.000 régi lej beváltására jogosultak.

b) Földművesek, akik családjuk maguk és családjuk számára 5 millió régi lejt válthatnak be.

Azok, akik az ipar- és kereskedelmiügyi minisztérium 4322-1947 sz. rendeletében megállapított kötelező gabonahányadot a jelen határozatnak a Hivatalos Lapban való közzétételenek időpontjáig becsorgóltatták, az 5.000.000 lejen kívül még 2.500.000 régi lej beváltására jogosultak.

MENNYI PÉNZT VÁLTHAT BE A MUNKÁS ÉS MENNYI A FÖLDMŰVES?

Az olyan fizetési alkalmazottakat, akik egyben földművesek, földműveseknek kell tekinteni. A faluban lakó fizetési alkalmazot-

takra és iparosokra, ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a földművesekre.

c) Azok a beváltási listákba bevezetett személyek, akiknek a gazdasági újjáépítési és pénzrögzítési minisztériumközi bizottság 17-1946. számú határozatának 6. szakasza alapján benyújtott okmányok alapján foglalkozásuk van, valamint a hadirokkantak, hadiöregyek és hadiárva legfeljebb 3.000.000 régi lej beváltására jogosultak.

d) Azok a személyek, akik nem mutattak be foglalkozásukat igazoló okiratokat, legfeljebb 1 millió 500 ezer régi lejt válthatnak be.

e) A gazdasági újjáépítési és pénzrögzítési minisztériumközi bizottság 17-1947 számú rendelete X. szakaszának utolsó bekezdésében körülírt esetben az, aki a család feliratköztétét végezte, beválthatja a családfőnek járó mennyiséget. Abban az esetben, ha egyazon háztartás ivén nem-házaspár nagykorú gyermekek irathoztak fel, ezek mindegyike beválthatja a családfőnek járó összeg arányos hányadát.

f) Az alant említett intézmények fizetési alkalmazottain kívül azok

a személyek, akik a listák összeállításának időpontjában kórházakban, szanatóriumokban, bentlakásokban, fogházakban, menházakban, munkatáborokban stb. voltak nyilvántartva és ott tartózkodtak, továbbá a kaszányakban tartózkodó katonák legfeljebb 1, 500.000 régi lejt válthatnak be.

g) Azok a földművesek, akik más helységben tartózkodnak, mint amelyben családjuk lakik, legfeljebb 1,500.000 régi lejt válthatnak be, függetlenül a családjuktól beváltott összegtől.

IX. szakasz. A minisztériumok, közhivatalok, községi és megyei hivatalok, az u. n. rigla publicák, önkormányzattal bíró pénztárak (cassele autonome) és általában minden saját vagyonnal rendelkező közintézmény (Társadalombiztosító Pénztár, Posta, Vasut, Dohányjövődék, stb.) jogosultak valamennyi birtokukban levő összeg beváltására azzal a fenntartással, hogy a bejelentett összegeket irásokkal igazolják.

Az ezektől rögzített lejben bevételezett összegeket szem előtt fogják tartani a költségvetésszerinti járandóság fejében kiutalandó új összeg engedélyezésénél.

MENNYIT VÁLTANAK BE FORGÓTÖKE CIMÉN?

X. szakasz. A jogi személyek és hasznát nem hajtó céllal létesült jogi személyiséggel nem bíró társulatok a fizetési ivról készült és a pénzügyigazgatóságtól láttamozott másolat, valamint az 1947. július havában kifizetett fizetések végösszegét feltüntető és a vállalati bizottságtól láttamozott bizonyítvány alapján folyó kiadásaink fedezésére legfeljebb akkora összeget válthatnak be, mely egyenlő az 1947. július havában kifizetett fizetések összegével, melyből le kell vonni az u. n. komprimált személyzetnek kifizetett fizetéseket. Forgó töke címén minden vállalat és mintagazdaság beválthat egy az 1947. július hó folyamán kifizetett fizetéseikkel egyenlő összeget, levonva ebből a 834—1947. sz. minisztertanácsi napló szerint rendelkezési állományba helyezettnek tekintendő személyzetnek kifizetett fizetések teljes összegét. Ebből a célból mellékelni kell a pénzügyigazgatóságtól láttamozott fizetési iv másolatát és egy a vállalati bizottságtól láttamozott bizonyítványt, amely feltünteti a rendelkezési állományba helyezettnek tekintendő személyzetnek 1947. július hó folyamán kifizetett fizetéseinek a teljes összegét. A forgó töke címén beváltott összeg nem fordítható beruházásokra és azt nem lehet immobilizálni.

Kivételt alkotnak és beváltásra nem engedtetnek azok a vállalatok, melyek rendszeresen árukereskedelmet üznek (iparcikkek) vagy egyéb árukat vásárolnak azzal a céllal, hogy azokat eladják, vagy bérbeadják).

XII. szakasz. A szövetséges hadseregek csapattestei régi lejben számított havi illetményeik keretén belül összeget válthatnak be.

XIII. szakasz. Az idegen diplomáciai missziók azzal az összeggel egyenlő összeget válthatnak be, melyet a román kormány a megelőző hónapban rendelkezésükre bocsátott, az illető államokkal kötött egyezmények alapján s azokat a régi lej mennyiségeket, melyeket ugyanabban a hónapban a Román Nemzeti Bank átadott devizák ellenértékeként kaptak.

Az idegen diplomáciai missziók a birtokukban levő régi lej meny-

nyiségeket az ezen szakaszban foglalt rendelkezések szerint a beváltás első napján váltják be.

MI TÖRTÉNIK A BEVÁLTATLANUL MARADT PÉNZZEL?

XIV. szakasz. A beváltatlan maradt régi lej mennyiségeket jelen határozatnak a Hivatalos Lapban való közzétételétől számított 15 napon belül a köz- és magán hitelintézeteknél kell letétbe helyezni, zárolt számlán, kamat nélkül.

A jelen határozat Hivatalos Lapban való közzétételének időpontjában köz- és magán hitelintézeteknél letétkeppen, vagy gyümölcsötetés céljából, vagy bármilyen más formában elhelyezett összegeket zárolják, kamat nélkül.

XV. szakasz. Mindenféle (postai, bank, leszámítoló stb.) csekket és bemutatásra szülő szelvényt zárolni kell annál az intézménynél, amelynek részére ki voltak bocsátva.

Postautalványokat és értékpapárokat annál az intézménynél zárolnak, amely végrehajtja a pénzügyi műveletet.

XVI. szakasz. Valamennyi, bármilyen természetű fizetési utalványt, fizetési kiutalást, megbízó utalványt, betéti szelvényt, betéti könyvet, valamint a hadsereg által kibocsátott rekvirálási bont annál az intézménynél zárolnak, amely azokat kibocsátotta.

XVII. szakasz. A jelen rendelkezés kibocsátásának pillanatáig be nem hajtott osztalékok, kamatok és egyéb hasonló jövedelmek, származzanak azok bármilyen vállalatból, vagy in-

tezménytől, az illető vállalatnál zárolnak.

XVIII. szakasz. A fent említett összegeknek a zárlat alól való felmentése minisztertanácsi napló alapján történik.

XIX. szakasz. A 15., 16. és 17. szakaszokban megjelölt számlák és címletek használatvezői a 8., 10., vagy 11. pontban megjelölt összegek erejéig mentesülhetnek a zárlat alól, ha a fentemlített pontok valamelyikének előírásait nem használják meg ld. A zárlat alóli feloldást a Román Nemzeti Bank adja meg.

XX. szakasz. A köz-, vagy magánhitelintézetektől járó kamat összegéből két százalékot levonásba hoznak. Ennek ellenértékét rögzített lejben az állam javára fizetik be. A levonást a zárolt összegekből és hitelekől eszközlik.

XXI. szakasz. Szabadon lehet rendelkezni a gyümölcsötetés céljából elhelyezett pénzek és hitelszámlák felett, valamint a jelen határozat 15., 16. és 17. szakaszában foglalt címletek felett, amelyeket rögzített lejben helyeztek el.

XXII. szakasz. Azokat a lejmenyiségeket, amelyeket érvényben levő törvénnyel, szabállyal, minisztertanácsi naplóval, kiutalással, vagy határozattal állapították meg, a jelen rendelkezés kihirdetésének idejéig és amelyek nem esnek különleges szabályozás alá, a jelen rendelkezés VI. szakaszában előírt módon számítják át.

XXIII. szakasz. Valamennyi köz- és magántartozás kiegyenlítését 1947. szeptember 1-ig halasztják el, kivéve a köz- és magánalkalmazottak fizetését és nyugdíját.

A jelen rendelet életbelépésétől

számított első két napon esedékes fizetések és nyugdíjak kifizetését aug. 20-ig halasztják el. Mindennemű köz- és magánalkalmazotti fizetést, valamint nyugdíjat rögzített lejben kell kifizetni.

A RÉGI ADÓSSÁGOT ÚJ LEJBE KELL FIZETNI

XXIV. szakasz. A jelen határozatnak a Hivatalos Lapban való közzétételétől kezdve az adósságokat rögzített lejben kell kifizetni, jelen határozat 6. szakasza szerint.

A bérszerződések kérdésénél későbbi rendelkezések rendezik, addig az időpontig a bérfizetések szünetelnek.

XXV. szakasz. Az állami, megyei és községi költségvetéseket újra kell számítani rögzített lejben.

Az illetékeppen újrászámított állami költségvetés tüstént érvénybe lép, míhelt a gazdasági újjáépítés és pénzügyi bizottság jóváhagyta.

XXVI. szakasz. Az adókat, illetékeket, pénzüntéteket, államnak, megyének s községnek járó hátralékos vagy esedékes fizetendőket csak rögzített lejben lehet fizetni.

A kincstárnak járó hátralékos vagy folyó költségvetési évre esedékes tartozásokat újra kell számítani az új árszínhez viszonyítva.

Az új adókat, illetékeket, pénzüntéteket és minden államnak, megyének vagy községnek járó fizetendőket minisztertanácsi naplóval fogják megállapítani, amelyeket később törvénnyel fognak jóváhagyni.

XXVII. Az állami kötvények, megyei és községi kötelezvények, földhitellevelek, városi és falusi hitellevelek, falusi pénztárak bonjai, a különböző vidéki városoktól kibocsátott kötelezvények megfelelő szelvényekkel együtt újrászámítatnak rögzített lejben a jelen határozat 6. szakaszában előírt beváltási arány szerint.

XXVIII. Hogy aranyfedezete legyen a Román Nemzeti Banktól kibocsátott jegyeknek, a Román Nemzeti Bank mérlegében szereplő arany, stb. bármilyen formában vagy bármilyen címén történő kölcsönzése vagy elidegenítése csak a Román Nemzeti Bank által véhető vébe, a minisztertanács jóváhagyásával.

A minisztertanács naplóval fogja megállapítani a Román Nemzeti Bank vagyon újrászámításának és rendbehozatalának módozatát és szabályait.

AZ UJSÁG, VASUT, KENYÉR ÉS POSTA MA MEG RÉGI LEJBE FIZETHETŐ

XXIX. szakasz. A jelen rendelkezés I. szakaszának érvényen kívül való helyezésével augusztus 16-án 24 óráig a régi lejjel fizethető a hõvetek: a hivatalos kenyéradag, a CFR személyvétel, városi vasutak (tramvai), napilapok, belföldi távbeszélés és távtrádia díjak. Az érintett intézmények igazoló okmányok alapján kérhetik az így befolyt összegek beváltását.

A CFR-en történő teherárú díjak a jelen rendelkezés hivatalos lapban való megjelenésétől számított 4 napig térhelésbe vehetők és 15 napon belül kifizetendők.

XXX. szakasz. Az üzleteknek és kereskedelmi vállalatoknak jogukban áll — kivéve az élelmiszerüzleteket — hétfő reggelig zárva tartani, hogy ezen idő alatt árukészletüket újrértékelhessék.

XXXI. szakasz. A jelen határozat ellen kihágókat a gazdasági szabotázs törvény szerint büntetnek.

Gheorghe Gheorghiu-Dej
Alexandru Alexandru
Traian Savulescu
Tudor Ionescu
I. Gh. Maurer

Mutató az új árakból

A kenyér kilója 14 lej, tej literje 8 lej, burgonya kilója 5.50 lej, tojás darabja 2.50 lej
Magas vásárló ereje van az új pénznek — A pénzügyi érdekekben történt

(BUKAREST.) — Péntek reggel az egész országban megkezdődött az egész országban megkezdődött a pénz becserélése. A fővárosban az esős idő ellenére hosszú ember-sorok várakoztak egész nap, hogy megkaphassák az új, rögzített pénzt. Az emberek bizakodva, jó kedvvel várták, hogy rájuk kerüljön a sor. Ugyanig volt a tolongás a Román Nemzeti Bank pénztárainál is, ahol az arany és az idegen pénzek beváltása folyik. Előkerültek rejtékhelyeikről a „Cocosei” aranyérmék és egyéb aranypénzek, a dollárok, a fontsterlingek és társaik. Egy dollárért 150 lejt fizetnek, az angol fontsterlingért 625 lejt.

A minisztériumközi bizottság folytatólagosan közölte az élelmiszerek és a különböző közszükségleti cikkek árát. Ime mutató az új árakból:

Tojás darabja 2.50 lej, tej literje 8 lej, körte kilója 5.50, alma kilója 6.50, barack 11, szilva 9, sárgadinnye 5.50, görögdinnye 2.50, szőlő 10 lej kilónként. Marhahús 40, sertéshús 55 lej kilónként. Zöldpaprika kilója 3, karfiol da-

rabja 4.50, uborka kilója 2—3, bayma (szára nélküli) kilója 4.50, burgonya 6.50, fokhagyma 12. A kenyér kilója a péknél 14 lej.

A fenti árakból látható tehát, hogy az új pénznek magas értéke van. A hatóságilag meghatározott árakat mindenkinek szigorúan be kell tartania — ez valamennyiünk érdeke. Az új pénzt meg kell becserélnünk és meg is fogjuk becserélni!

Az ország lakossága lelkesen tüntetett az új pénz forgalomba-hozatala alkalmából és városokban, falvakban egyaránt ösztönző rokonszenvenvel éljenezte a Román Kommunista Pártot, a pénzügyi és pénzügyi érdekek megvalósítását, valamint Gheorghiu Dej kereskedelem és iparügyi minisztert, a gazdasági újjáépítési és stabilizációs tervek előkészítőjét.

Egy bizonyossá vált már a pénzbecserelés első napján: a pénzügyi és pénzügyi érdekekben történt, azoknak az érdekekben, akik legtöbbet szenvedtek és nélkülöztek a lezárt inflációs korszakban.